

2023 YILI GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ BİRİMLERİNİN FAALİYETLERİ

A. Coğrafi Bilgi Sistemlerine İlişkin Faaliyetler

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü (CBSGM) tarafından kurumların coğrafi verilere tek noktadan erişimini sağlamak ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemini oluşturan önemli bileşenleri bir araya getirmek amacı ile “Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) Entegrasyon Projesi” 2018 yılında başlatılmıştır.

TUCBS Entegrasyonu, kurumların, ürettikleri coğrafi verilerin paylaşılabilir ve diğer kurumların paylaştığı coğrafi verilere ise erişimlerini sağlayarak kullanılabilir olması için yapılacak çalışmalarını içeren tespit, değerlendirme, raporlama, standartlara uyumlaştırma ve entegrasyon çalışmalarını kapsayan süreçleri içermektedir.

TUCBS Entegrasyonu Süreçleri Tamamlandığında Sağlanacak Faydalar

- Sorumluluk alanındaki coğrafi verilerin tanımlama dokümanlarına uyumlu olması,
- Üretilen coğrafi verilerin erişim ve paylaşım durumlarının belirlenmesi,
- Coğrafi verilerin metaverilerinin ulusal metaveri standartlarına uygun olması,
- Oluşturulan web servislerinin (OGC standartlarında) TUCBS birlikte çalışabilirlik rehberinde belirtilen kriterlere göre yayımlanması.

TUCBS Kapsamında Yapılan Çalışmalar ve Projeler

1. Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı İzleme-Raporlama Faaliyetleri

Coğrafi veri altyapısından faydalanmak isteyen tüm sektörler için kaliteli, güncel ve dinamik coğrafi bilgi akışını sağlayan, entegre coğrafi bilgi üretim ve paylaşım altyapısı ile ulusal ekonomiye fayda sağlanması misyonu ile hazırlanan "Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı", 30 Haziran 2020 tarihli ve 31171 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Yayımlanan eylem planının izlenmesine yönelik olarak kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve özel sektör için olgunluk modelleri hazırlanmıştır.

Hazırlanan olgunluk modelleri 52 Kamu Kurumu, 30 Büyükşehir Belediyesi ve 51 İl Belediyesi, 51 İl özel İdaresi, 30 Üniversite ve 20 Özel Sektör firması için uygulanarak kurumsal raporlar hazırlanmıştır. Ayrıca bu raporlar temel alınarak Türkiye CBS Olgunluk Değerlendirme Raporu hazırlanarak Ulusal CBS stratejisi ve eylem planına ilişkin dönemsel performans değerlendirmesi gerçekleştirilmiştir.

Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı doğru, kaliteli ve standart coğrafi verinin üretilmesine destekleyerek kamu hizmetleri kapsamındaki planlama, yatırım ve denetleme faaliyetlerinin daha doğru, hızlı ve kaliteli işlenmesine katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda yürütülen izleme çalışmaları 2023 yılı sonu itibariyle raporlanarak tamamlanmıştır.

2. Ulusal Coğrafi Veri Standartları

Ulusal Coğrafi Veri Altyapısının kurulması kapsamında ortak standartların kullanımı hedefinin gerçekleştirilmesi, veri değişiminde anlamsal ve teknik bütünlüğün sağlanması ve veri içeriğine ilişkin farklı yorumların engellenmesi amacıyla coğrafi veri temalarına ilişkin uygulama kurallarını, teknik esasları ve standartları belirleyen coğrafi veri temalarına ait veri tanımlama dokümanlarının ulusal (TSE) ve uluslararası standartlar (INSPIRE, ISO, OGC) ile ulusal mevzuata uygun olarak geliştirilmesine ilişkin faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki teknik dokümanlar tamamlanarak yayımlanmıştır.

- 32 Coğrafi veri temasına ait coğrafi verilerin içeriklerinin, uygulama kurallarının ve standartların yer aldığı tanımlama dokümanları Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. (09.07.2020 tarihli ve 31180 sayılı (Mükerrer) ile 18.09.2020 tarihli ve 31248 sayılı (Mükerrer)
(Koordinat Referans Sistemleri ve Coğrafi Grid Sistemleri, İdari Birimler, Coğrafi Yer Adları, Kadastro, Bina, Adres, Yükseklik, Ortogörüntü, Ulaşım Ağları, Hidrografya, Jeoloji, Arazi Örtüsü, Arazi Kullanımı, Toprak, Koruma Bölgeleri, Doğal Risk Bölgeleri, Altyapı, Enerji Kaynakları, Madenler, İnsan Sağlığı ve Güvenliği, Nüfus Dağılımı – Demografi, Çevre İzleme Tesisleri, Sanayi Tesisleri, Tarım Tesisleri, Kamu Yönetim Bölgeleri, Tür Dağılımı, Habitat Bölgeleri, Biyocoğrafya Bölgeleri, Deniz ve Tuzlu Su Alanları, Atmosfer Verileri, Meteoroloji Verileri, İstatiksel Raporlama Bölgeleri)
- Bu temalardan bina, çevre izleme tesisleri, jeoloji ve ulaşım ağları olmak üzere 4 temaya ilişkin tanımlama dokümanları güncel ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenerek 2. sürümleri hazırlanmış ve Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. (26.10.2022 tarihli ve 31995 sayılı (Mükerrer))
- 32 Coğrafi veri temasında yer alan coğrafi verilere ait tüm detayları içeren Birleştirilmiş UML Modeli ve XSD şemaları,
- Birlikte Çalışabilirlik Usul ve Esasları Rehberi,
- Teknik Birlikte Çalışabilirlik Usul ve Esasları Rehberi,

- Genel Kavramsal Model,
- Genel Kavramlar Sözlüğü,
- Metaveri Tanımlama Dokümanı,
- Veri Temaları Tanımı ve Kapsamı Dokümanı,
- Veri Tanımlama Dokümanı Şablonu,
- Temel Tipler ve Modeller Dokümanı
- Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Kurulumu Projesi kapsamında Altyapı ve Kamu Yönetim Bölgeleri coğrafi veri teması kapsamında gerçekleşen Çalışma Heyetleri toplantıları sonucu toplam 9 (dokuz) adet alt temanın Tanımlama Dokümanlarının Güncellenmiş Sürümü (Altyapı Temaları - Kamu Yönetimi Bölgeleri) ve Akıllı Şehirler Veri Sözlüğü (Akıllı Şehirler Veri Modeli ve Tanımlama) dokümanı 06.10.2023 tarihinde gerçekleşen Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kurulunun onayına sunulmuş ve 10 Ocak 2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

3. Çalışma Heyetlerine İlişkin Faaliyetler

Coğrafi Bilgi Sistemlerine İlişkin Oluşturulan Kurullar ve Çalışma Heyetleri Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesi uyarınca 2022 yılında Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda Blok Zincir ve Metaverse Teknolojisi Çalışma Heyeti, Coğrafi Veri İzin veya Lisans Kapsamında Coğrafi Verilerin Paylaşımı ve Satışı Çalışması Çalışma Heyeti, Ulusal Harita Altlığının Oluşturulması Çalışma Heyeti ve Veri Temaları Tanımlaması Çalışma Heyeti oluşturulmuştur. Çalışma heyeti sonuç raporları 27.07.2022 tarihinde gerçekleşen Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kuruluna sunulmuştur.

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Kurulumu Projesi (5. Faz) Alımı işi kapsamında; Coğrafi Bilgi Sistemlerine İlişkin Oluşturulan Kurullar ve Çalışma Heyetleri Hakkında Yönetmelik'in 7. maddesi uyarınca Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda iki adet Altyapı ve Kamu Yönetim Bölgeleri coğrafi veri temasının toplam dokuz adet alt temasına (Kamu Yönetim Bölgeleri, Temel İdari ve Sosyal Hizmetler, Atıksu Ağı, Su Ağı, Termal Ağı, Çevre Yönetim Tesisleri, Elektrik Ağı, Elektronik Haberleşme Ağı, Petrol/Gaz/Kimyasal Ağı) ilişkin çalışma heyetleri oluşturulmuştur. Çalışma heyetleri toplantıları sonucu hazırlanan Altyapı Teması Veri Tanımlama Dokümanı ve Kamu Yönetim Bölgeleri Teması Veri Tanımlama Dokümanı 06.10.2023 tarihinde gerçekleşen Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kuruluna sunulmuş ve 10 Ocak 2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

06/10/2023 tarih ve 2023/1 Karar Sayılı Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kurulu kararları kapsamında ve kurumların - TUCBS'nin bilgi ihtiyaçları doğrultusunda Bina Veri Teması Revizyonu Çalışma Heyeti, Coğrafi Veri Protokolleri Araştırma Çalışma Heyeti, Arazi Kullanımı Veri Teması Revizyonu Çalışma Heyeti, Mekânsal Planların E-Plan Otomasyon Sistemine Yüklenmesi Çalışma Heyeti, Denizel Alanlarda Veri Standartları Çalışma Heyeti, Ulaşım Ağları Veri Teması Revizyonu Çalışma Heyeti, Uluslararası Veri Paylaşım Çalışma Heyeti, Uluslararası Coğrafi Veri Toplantı ve Organizasyonlarına Katılım Sağlanması Çalışma Heyeti ve Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planı Ön Çalışma Heyeti oluşturulmuştur. Çalışma heyeti sonuç raporları 22.02.2024 tarihinde gerçekleşen Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kuruluna sunulmuştur.

22/02/2024 tarih ve 2024/1 Karar Sayılı Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Yürütme Kurulu kararları kapsamında ve kurumların - TUCBS'nin bilgi ihtiyaçları doğrultusunda 2024/1 sayılı Kurul toplantısından itibaren Ulusal Uzaktan Algılama Verilerinin Entegre Yönetimi Stratejisi Çalışma Heyeti, Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Eğitimleri Çalışma Heyeti, Uluslararası Coğrafi Bilgi Organizasyon ve Etkinliklere Katılım Çalışma Heyeti ve Coğrafi Verilere İlişkin E-İmza Entegrasyonu Çalışma Heyeti oluşturulmuştur. Çalışma heyetleri toplantıları devam etmektedir.

4. TUCBS Entegrasyon Faaliyetleri

Entegrasyon faaliyetleri kapsamında Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisinde yer alan kamu kurumu merkez teşkilatı ve yerel yönetimlere ait coğrafi verilerin, coğrafi veri servislerinin ve metaverilerinin varlığının tespit edilmesi, paylaşımı ve kullanımı için gereksinimlerin belirlenmesi, planlanması, karşılanması ve sürekliliğinin sağlanması, coğrafi veri servisi ve metaverilerinin Ulusal Coğrafi Veri Portalına aktarılması süreçlerinin hızlandırılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda 2022 yılı sonu itibariyle 52 Genel Müdürlük düzeyinde Kamu Kurum Kuruluşu, 30 büyükşehir ve 51 il belediyesi olmak üzere 81 il belediyesi, 51 il özel idaresi ve 30 su ve kanalizasyon idaresi ile entegrasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

5. Ulusal Coğrafi Veri Paylaşım Altyapısı

Belirlenen kurallar esas alınarak Ulusal Coğrafi Bilgi Platformuna (www.atlas.gov.tr) kamu kurum kuruluşları tarafından coğrafi veriler servis edilmekte ve kurumlar arası coğrafi veri paylaşımı sağlanmaktadır. Bu kapsamda yaklaşık 950.000 metaveri kaydı yapılmış ve 1200'e yakın coğrafi veri servisinin ve yaklaşık 8500 coğrafi veri katmanının veri paylaşımı yönetilmektedir.(Şekil.5) Bu servislerden 600 adedi görüntüleme servisi, 508 adedi indirilebilir servis olarak yayında olup yüzde 58'i resmi işlemlerde kullanılabilir niteliktedir.

B. Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler

1. 2024-2030 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan eylemlerin ilerlemeleri, Kurum ve Kuruluşlar, Yerel Yönetimler, STK'lar ve özel sektör arasında koordinasyon sağlanarak takip edilmiş ve değerlendirme çalışmaları yapılarak raporlanmıştır. Geçtiğimiz planlama dönemindeki stratejik amaçlar, hedefler ve eylemler doğrultusunda kapasite geliştirme ve rehberlik çalışmaları, akıllı şehirlerin hammaddesi olan verinin değere dönüşebilmesi için gereken altyapının oluşturulması faaliyetleri, şehirlerin temel ihtiyaçlarına ve sorunlarını çözmeye yönelik örnek projelerin hayata geçirilmesi ve bilgi/tecrübe paylaşımı ile akıllı yönetim ortamları oluşturma çalışmaları yürütülmüştür. Önümüzdeki dönemde yine hem küresel, ulusal ve yerel sorunlara çözüm hem de değer üretmek için akıllı şehir

faaliyetlerine yön vermek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı sorumluluğunda 2024-2030 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmıştır.

2. Akıllı Şehirler Kapasite Geliştirme ve Rehberlik

Yeşil Teknoloji ve Akıllı Şehirlere yönelik uygulamaların yaygınlaştırılmasını sağlamak için başta yerel yönetimler olmak üzere rehberlik, kapasite geliştirme ve eğitim faaliyetlerinde bulunulmaktadır. Akıllı şehir uygulamaları ile ilgili politika ve strateji çalışmalarını yürütülmektedir.

Akıllı şehirler alanında ulusal projeler gerçekleştirilmekte, eşgüdüm sağlamak ve yaygın kullanımı temin etmek üzere faaliyetler bulunulmaktadır.

Akıllı şehir uygulama rehberliği kapsamında Türkiye’de en çok kullanılan akıllı şehir uygulamalarından 60 tanesine ait Akıllı Şehir Uygulama Fizibilite Raporları hazırlanmıştır. Akıllı Şehir Uygulama Rehberlik Kılavuzlarında; konu başlıkları genel olarak uygulama tanımı, kapsam ve gerekçesi, ihtiyaç ve talep analizi, teknik analiz, finansal analiz, risk analizi değerlendirmeleri, sosyal, çevresel ve ekonomik etkileri, uygulamanın Dünyada ve Türkiye’deki mevcut durumu başlıklarından oluşmaktadır.

3. Akıllı Şehirler Olgunluk Değerlendirme ve Akıllı Şehir Endeksi

Akıllı Şehirler Olgunluk Değerlendirme Projesi kapsamında ise 81 ilimizin akıllı şehir kabiliyetleri değerlendirilerek olgunluk seviyeleri tespit edilmekte ve raporlama çalışmaları yapılmaktadır. Akıllı Şehir Olgunluk Değerlendirme Raporlarında şehir bazında elde edilen veriler ışığında iyileştirilme önerileri sunulmaktadır. Bu doğrultuda her yıl Akıllı Şehir Endeksi oluşturulmaktadır.

Akıllı şehirler ile ilgili gerçekleştirilen uygulamalara ilişkin araştırma, olgunluk değerlendirme, izleme, endeksleme ve raporlama faaliyetleri yürütülmektedir. Ayrıca Şehir endeksinin hazırlanmasına, geliştirilmesine, izlenmesine ve sunulmasına ilişkin faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

4. Akıllı Şehir Standartları

Akıllı şehirlerin en temel maliyeti teknoloji yatırımlarına dayanmaktadır. Bu amaçla şehir altyapısının standart ve doğru bir teknoloji altyapısı üzerine tesis edilmesini sağlamak ve kaynak israfının ve birbiri ile konuşamayan akıllı şehir uygulamalarının önüne geçmek amacıyla akıllı şehirlere yönelik temel kural setleri ortaya konmuştur. Ülkemizin akıllı şehir faaliyetlerinin standart bir altyapı üzerine tesis edilmesi amacıyla akıllı şehir standartları tesis edilmekte ve yaygınlaştırılmaktadır.

5. Ulusal Akıllı Şehir Açık Veri Platformu

Tüm belediyeler ve iştirakleri ile diğer paydaşlar tarafından üretilen verilerin yayınlanabildiği Ulusal Akıllı Şehir Açık Veri Platformu oluşturulmuştur. <https://ulasav.csb.gov.tr/> web adresinden yayınlanmaktadır. İsteyen yerel yönetimlerimiz kullanıcı yetkileri ile kendi arayüzleri üzerinden açık verilerini oluşturup yayınlatabilmekte, ayrıca platformu kendi sunucularına indirip açık veri platformlarını oluşturabilmektedir. Oluşturulan bu platform aracılığı ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) hükümlerine ve hukuka uygun şekilde herkesin bu verilere erişmesi amaçlanmaktadır. Böylece verilen kamu hizmetlerinde şeffaflığın sağlanması ve kişilerin bu verileri kullanarak, araştırma ve analizler yaparak veya uygulamalar oluşturarak bu hizmetlerin iyileştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

6. Büyük Veri Platformlarının kurulumu, yönetimi ve Büyük Veri Analitiğine

Akıllı Şehirlere Yönelik Büyük Veri Platformlarının kurulumu, yönetimi ve Büyük Veri Analitiğine yönelik rehberlik kılavuzları hazırlanmıştır ve bu konu ile birlikte “Ortak Algoritmaların Oluşturulması, Veri Analiz ve Yapay Zeka” konularında 30 büyükşehir belediyesine 2022 yılında yüzyüze, diğer belediyelerimize ise çevrimiçi olarak uygulamalı eğitimler verilmiştir.

Açık Kaynak Akıllı Şehir Büyük Veri Platformu kurulmuştur. Bununla birlikte Büyük Veri Platformu üzerinde çalışan ayrıca diğer sensör verilerine de bağlanabilecek bir altyapıda geliştirilebilecek Gerçek Zamanlı Araç ve İnsan Sayma Uygulaması modeli hazırlanmıştır.

7. Akıllı Şehir Kentsel Yaşam Kalitesi

Kentsel Yaşam Kalitesinin belirlenmesine yönelik metodoloji çalışmaları yapılmıştır. Akıllı şehirlerde birim alanda Kentsel Yaşam Kalitesi (coğrafi konuma göre değişken olacak şekilde) hesaplanmasına yönelik metodolojinin geliştirilmesi kapsamında farklı temalardaki optimize edilmiş istatistik ve coğrafi kriterlerin standartlara uygun olarak TUCBS entegre yönetimi için Yaşam Kalitesi bileşenlerine ait modelleme yaklaşımı geliştirilmiştir. Böylelikle farklı kentsel alanların tüm karakteristik özelliklerinin incelenerek zayıf yönlerine ve potansiyellerin belirlenerek iyileştirmesine yönelik yerel politikalar geliştirilecektir. Bu yerel politikaların geliştirilmesi için veriler bir sistem üzerinden toplanarak analiz edilecek ve şehir ekranlarından vatandaş ve karar vericilere sunulacaktır.

8. Akıllı Şehir Ekosistem Platformu

Ülkemizde akıllı şehirlere yönelik ihtiyaçların yerli ve milli imkânlarla karşılanması, uluslararası alanda etkin bir şekilde başka ülkelerdeki ihtiyaçlara çözümler sunulabilmesi ve paydaşlar arasında işbirliğinin sağlanması amacıyla Akıllı Şehir Ekosistemi açılmıştır. Söz konusu Akıllı Şehir Ekosistemi <https://akillishirekosistem.csb.gov.tr/> web adresinden ulaşılmaktadır. Kurumların, firmaların ve şahısların kaydolabileceği Akıllı Şehir Ekosisteminde paydaşların kendi ürün, uygulama, çözüm ve projelerini belirlenen 45 sektör altında yayınlaması beklenmektedir.

9. Akıllı Şehir Dönüşüm Finansmanı

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile İller Bankası Anonim Şirketi arasında yerel yönetimlerin akıllı şehir projelerine kredi verilerek ülkemizde akıllı şehir uygulamalarının artırılması, yaygınlaştırılması, örnek uygulamaların gerçekleştirilmesi ve yerel yönetimlerde akıllı şehir veri altyapısına yönelik veri bütünlüğünün sağlanmasına destek olmak amacıyla Akıllı Şehir Dönüşüm Finansmanı modeli oluşturularak “Akıllı Şehir İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır. Söz konusu finansma yerel yönetimler <https://akillisehirekosistem.csb.gov.tr/> web adresi üzerinden başvuru yapabileceklerdir.

10. Akıllı Şehirler Veri Sözlüğü

Akıllı şehir veri sözlüğü ile hedef kullanıcı ve uygulama alanı bazında; kurumsal yapı, merkezi kurum ve/veya yerel yönetim düzeyinde karar destek sağlayacak veri sözlüğü oluşturulması amacıyla akıllı şehir kabiliyetleri ve bu kabiliyetlerde yer alan varlıklara ilişkin Akıllı Şehir Veri Sözlüğü ve Veri Modeli hazırlanmıştır. Sözlük, toplamda 11 akıllı şehir uygulamasını tüm unsurları ile kapsayacak şekilde, TUCBS uyumlu olarak genişletilmiştir.

11. e-Belediye Coğrafi Uygulamaları Kapsamında e-Plan Otomasyon Sistemi Projesi

İmar planlarına yönelik plan işlem numarası, süreç, otomasyon ve arşiv işlemlerinin yürütüldüğü e-Plan Otomasyon Sistemleri uygulaması tüm yerel yönetimlerde ve plan yetkisi olan kurumlarda kullanılmaktadır. e-Plan Otomasyon Sistemleri ile vatandaşlara açık modüller üzerinden dijital olarak plan askı hizmeti sunulmaktadır. Söz konusu sistem ile ülke genelinde askıda ve yürürlükte olan tüm planlar görüntülenebilmekte ve askıdaki planlara e-Devlet üzerinden itiraz işlemleri gerçekleştirilebilmektedir. Askıya çıkarılan planların sınırları içerisinde yer alan parsel malikleri e-Devlet üzerinden askı ilanına yönelik olarak bilgilendirilmektedir.

12. Kent İçi Hareketlilik Uygulamaları

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı ve 2021-2023 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı kapsamında kent içi ulaşımaya yönelik projeler hayata geçirilmiştir. Aşağıda detayları sunulan bu projelerle kent içi ulaşım alanında bütüncül bir ekosistem ve veriye dayalı karar destek mekanizmalarının oluşturulması hedeflenmektedir.

Ulaşımada güvenliğin artırılması için trafik verilerinin etkin bir şekilde kullanılması ve trafik güvenliğine yönelik bir karar destek mekanizmasının oluşturulması vizyonuyla “Trafik Güvenliği Analiz Platformu” projesi hayata geçirilmiştir. Proje ile yol altyapısı, trafik bilgileri, iklimsel koşullar ve kaza verileri gibi yol güvenliğine dair farklı kurumlar ve paydaşlarca derlenen veriler tek bir merkezde toplanmıştır. Geçmiş kaza verileri, yol altyapısı, yol durumları, mevsimsel koşullar gibi trafik güvenliği kapsamında değerlendirilmekte, büyük veri analiz edilmekte, kaza unsurlarının ilişkileri irdelenmekte ve kazaya sebebiyet veren en temel

bileşenler yapay zekâ teknolojileri kullanılarak ele alınmaktadır. Uygulama 2023 yılı Nisan ayı itibariyle tamamlanmış ve ilgili paydaşların hizmetine sunulmuştur.

Ulaşım planlamasının hem yerel, hem de ulusal ölçekte gözleme veya tahmine değil veriye yönelik olarak planlanması ve yönetilmesi hayati önem arz etmektedir. Kent İçi Hareketlilik Analizleri Projesi ile akıllı şehirlerin de temelini oluşturan veriye dayalı planlama ve karar verme mekanizmaları kullanılarak ulaşım yatırımlarının etkin bir şekilde planlanmasına, gereksiz yatırımların önüne geçilmesine ve yatırımların şehre olan etkisinin somut bir şekilde izlenmesine katkı sağlanmaktadır. Uygulama 2023 yılı Aralık ayı itibariyle tamamlanmış ve kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

81 ilde (büyükşehir belediyeleri kapsamındaki iller için tüm ilçeler, diğer illerde il merkezleri ve nüfusu 20.000'in üzerindeki tüm belde ve belediyeler) FCD'ye dayalı kent içi trafik yoğunluğu, kuyruk boyları ve trafik zirve saatleri verilerinin güncel ve geçmiş zamanlı olmak üzere web üzerinde görüntülenebileceği, zamansal olarak karşılaştırılabileceği, raporlanabileceği, söz konusu verilerin uygun altyapıyı destekleyen diğer platformlarla paylaşılabilceği Trafik Yoğunluğu Analiz Platformu geliştirilmiştir.

Belediyelerimizde veriye dayalı karar destek mekanizmalarının yaygınlaştırılması ve kapasitenin artırılması için Trafik Güvenliği Analiz Platformu, Trafik Yoğunluğu Analiz Platformu ve SUMO uygulamaları kapsamında eğitimler düzenlenmiştir.

13. Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri:

E-Belediye kapsamında coğrafi uygulamalar olarak Bulut Kent Bilgi Sistemi grubunda belediyelerin ve vatandaşların kullanımına yönelik modüller ve uygulamalar yer almaktadır. Bakanlığımızca geliştirilen ve kullanıcılara ücretsiz olarak sunulan bu akıllı şehir uygulamaları, kentlerin sürdürülebilirlik, verimlilik, güvenlik ve yaşam kalitesini artırmak amacıyla geliştirilen çeşitli teknolojik çözümleri içerir.

Ulusal Kent Bilgi Sistemi Uygulamaları, yerel ölçekte coğrafi veri altyapısını oluşturan ve bu veri altyapısı üzerinden yerel yönetimlerin akıllı verilerini üretmelerini ve yönetmelerini sağlayan uygulamalardır. Ulusal Kent Bilgi Sistemi Uygulamaları web ve mobil tabanlı olarak geliştirilmiştir.

2023 yılında Ulusal Kent Bilgi Sistemi Uygulamalarının tanıtım ve yaygınlaştırma faaliyetlerinin yanı sıra, belediyelerin ilgili coğrafi verilerini Ulusal Kent Bilgi Sistemi'ne aktarmaları ile ilgili yönlendirme ve kentsel veri mevcudiyet analiz çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda 65 İl'e gidilerek, il geneli için il müdürlüklerinde yapılan toplantılara 759 tane belediye katılım sağlamış olup, 248 tane belediyeye ise yerinde ziyaret edilerek gerekli veri konsolidasyonu çalışmaları yapılmıştır.

Bu sistem üzerinden Ulusal Kent Rehberinin yanı sıra 1391 Belediyeye özelleştirilmiş Kent Rehberleri hazırlanmış olup vatandaşlara açık olan bu uygulamalar belediyeler tarafından kendi web sitelerine eklenebilmektedir.

2023 yılı Aralık ayı itibariyle Kent Bilgi Sistemine 1352 belediye dahil olmuş olup sistemde kayıtlı 3500 kullanıcı bulunmaktadır. Sistemde tanımlı kullanıcılara Kent Bilgi Sistemi uygulamalarının kullanıcı eğitim faaliyetleri kapsamında, her cuma günü “sistem yöneticileri” ve “son kullanıcılarına” yönelik online olarak eğitimler gerçekleştirilmiştir.